

**Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка**

Циклова комісія педагогіки, психології та методик навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Павло ЯЛОВСЬКИЙ
» *Вересень* 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дошкільна педагогіка

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Галузь знань А Освіта

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Кременець – 2025

Цимбалюк О. В. Дошкільна педагогіка: робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань А Освіта за спеціальністю А2 Дошкільна освіта. Кременець, 2025. 19 с.

Розробник:

Цимбалюк Ольга Володимирівна – викладач циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії педагогіки, психології та методик навчання

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 1

Голова циклової комісії

Н. Сабран

Надія САБРАН

1. Вступ

Дошкільна педагогіка – це галузь педагогіки, яка займається вихованням, навчанням і розвитком дітей у віці до шести – семи років. Цей етап є надзвичайно важливим, адже саме в ранньому дитинстві закладаються основи особистісного розвитку, формуються соціальні навички та когнітивні здібності. Дошкільна педагогіка охоплює різноманітні методики та підходи, спрямовані на забезпечення гармонійного розвитку дітей, їх фізичного, емоційного, інтелектуального і соціального благополуччя. Основним завданням дошкільної педагогіки є створення сприятливого середовища для навчання через гру, розвиток уяви, творчих та соціальних навичок, а також підтримка індивідуальних особливостей кожної дитини.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Дошкільна освіта з галузі знань А Освіта за спеціальністю А2 Дошкільна освіта.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів ECTS: 6+1*	Галузь знань А Освіта	Нормативна
Модулів – 2*	Спеціальність А2 Дошкільна освіта	
Змістових модулів – 5	Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта	
Загальна кількість годин – 180+30*		Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача освіти – 4,4	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		42 год.
		Семінари
		38 год.
		Самостійна робота/підготовка та проходження екзамену
		70 год. / 30 год.
		Вид контролю: Екзамен – 1-й семестр; захист курсової роботи – 4-й семестр

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 44 % / 56 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка» є глибоке усвідомлення та засвоєння здобувачами змісту, форм, методів навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку в закладі дошкільної освіти та сім'ї.

Основні завдання курсу:

- 1) ознайомити здобувачів з тенденціями та закономірностями розвитку дошкільної педагогіки в історичній динаміці та в широкому європейському і світовому контексті;
- 2) навчити майбутніх педагогів застосовувати набуті знання у практичній діяльності;
- 3) навчити здобувачів оперувати педагогічними категоріями й розуміти їх генезис;
- 4) виховувати у здобувачів почуття пошани до педагогічної спадщини свого й інших народів, усвідомлення значущості педагогіки в розвитку суспільства, ролі обраної професії і власного професіоналізму у вихованні підростаючого покоління відповідно до сучасних вимог розвитку України;
- 5) формувати у майбутніх вихователів знання про мету, завдання, зміст і методи виховання дітей дошкільного віку;
- 6) навчити творчому підходу до педагогічної діяльності;
- 7) підготувати до практичного здійснення завдань педагога у сучасних умовах дошкільної освіти;
- 8) розвивати уміння педагогічного прогнозування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

Програмні результати навчання

РН1 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН2 Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

РН3 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей.

РН4 Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти.

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.

РН9 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.

РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності.

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

РН18 Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН19 Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН20 Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загально-дидактичні основи дошкільної педагогіки

Тема 1. Предмет дошкільної педагогіки як науки. Методи дошкільної педагогіки

Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання. Поняття дошкільної педагогіки. Предмет та об'єкт дошкільної педагогіки. Актуальні проблеми дошкільної

педагогіки. Джерела дошкільної педагогіки. Поняття сімейної та соціальної педагогіки. Значення дошкільного дитинства. Дитинство як соціально-педагогічне явище. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками. Методологія педагогічного дослідження. Поняття та аналіз методів педагогічного дослідження (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, бесіда, вивчення продуктів діяльності дитини, соціометрія, інтерв'ю, анкетування, педагогічна діагностика, моделювання та ін.). Упровадження результатів наукових досліджень у практику дошкільної освіти. Значення передового педагогічного досвіду.

Тема 2. Виховання і розвиток дитини у період дошкільного дитинства

Особистість дитини як об'єкт і суб'єкт виховання. Основні теорії розвитку особистості (біологізаторська, соціологізаторська, теорія концепції двох факторів). Провідні види діяльності упродовж дошкільного дитинства. Роль дорослого в розвитку дитини. Вікова періодизація дитинства. Вікові та індивідуальні особливості дітей. Обдаровані діти. Діти з особливими освітніми потребами (ООП).

Тема 3. Система дошкільної освіти в Україні

Заклади дошкільної освіти в системі національної освіти. Основні принципи освіти в Україні. Характеристика Законів України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту». Головні завдання реформування дошкільного виховання на сучасному етапі. Типи закладів дошкільної освіти та їх функції. Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти. Складові компоненти педагогічної діяльності.

Тема 4. Вихователь закладу дошкільної освіти. Програми виховання і навчання в закладах дошкільної освіти

Особливості професії вихователя закладу дошкільної освіти. Соціальна роль і функції вихователя, специфіка його діяльності, вимоги до нього з боку суспільства. Система підготовки педагогічних кадрів в галузі дошкільного виховання. Професіограма вихователя. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. Програми розвитку, навчання та виховання дітей в ЗДО: («Оберіг», «Впевнений старт», «Дитина», «Дитина в дошкільні роки», «Українське дошкілля», «Соняшник», «Я у Світі», «Стежина»).

Тема 5. Навчання дітей дошкільного віку. Методи і форми організації навчання

Загальні основи дошкільної дидактики. Особливості навчання дітей дошкільного віку. Основні принципи навчання дошкільників (наочності, свідомості й активності, систематичності та послідовності, індивідуального підходу). Зміст навчання дітей дошкільного віку. Типи навчання (пряме, проблемне, непряме, опосередковане). Особливості методів навчання. Класифікація методів навчання: за джерелами знань (наочні (спостереження, демонстрація), словесні (розповідь, читання, бесіда), практичні (ігри, вправи, досліди, моделювання)); за типом пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, проблемний, дослідницький, метод розв'язання винахідницьких завдань); за логічними механізмами засвоєння знань; за особливостями взаємодії у процесі навчання;

за дидактичними функціями; за характером знань. Форми організації навчання дошкільників (дидактична гра, екскурсія, заняття). Види, структура та тривалість занять у різних вікових групах.

Змістовий модуль 2. Педагогіка раннього віку

Тема 6. Особливості розвитку дітей раннього віку

Стадії раннього дитинства. Основні напрямки виховної роботи з дітьми раннього віку. Особливості періоду раннього дитинства. Вроджені рефлексії. Динаміка розвитку і вдосконалення різних аналізаторів та систем організму. Організація догляду дітей раннього віку. Режим дня

Тема 7. Організація життєдіяльності дітей 1-го, 2-го, 3-го року життя. Організація життєдіяльності дітей 3-го року життя

Режим дня дітей 1-го року життя. Організація харчування та сну дітей 1-го року життя. Організація часу неспання. Організація життя дітей другого року життя. Комплектування груп дітей 2-го року життя. Рухова активність дітей 2-го року життя. Розвиток дій з предметами. Мовленнєвий розвиток дітей. Формування активного словника. Методика організації занять з дітьми 2-го року життя. Ігрова діяльність дітей. Особливості розвитку дітей 3-го року життя. Розвиток систем і функцій організму дитини. Розвиток психічних процесів. Методика організації режимних процесів. Розвиток рухової активності. Розвиток самостійності. Розвиток мовлення (розуміння мови, активна мова). Розвиток мислительних процесів. Методика організації занять з дітьми 3-го року життя.

Змістовий модуль 3. Зміст, форми і методи виховання дітей дошкільного віку

Тема 8. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку

Ідеал і мета виховання. Видатні педагоги (Я. А. Коменський, Й. Г. Песталоцці, К. Д. Ушинський, Ф. Фребель та ін.) про мету виховання. Завдання виховання дітей дошкільного віку.

Тема 9. Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Завдання та засоби фізичного виховання

Поняття фізичного розвитку та фізичного виховання. Розвиток теорії виховання (Я. А. Коменський, Й. Г. Песталоцці, Ж. Ж. Руссо, К. Ушинський та ін.). Сучасні проблеми фізичного розвитку дошкільників. Головний зміст фізичного виховання. Групи завдань фізичного виховання: оздоровчі; формування рухових навичок і умінь, виховання фізичних якостей; виховання культурно-гігієнічних навичок і вмінь здорового способу життя. Засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку: гігієнічні умови, загартування організму, режим дня. фізичні вправи. Виховання культурно-гігієнічних навичок у дошкільників.

Тема 10. Розумове виховання дітей дошкільного віку. Завдання, зміст та засоби розумового виховання

Поняття розумового розвитку і розумового виховання. Показники розумового розвитку. Розвиток теорії розумового виховання (Сократ, Я. А.

Коменський, Й. Г. Песталоцці, К. Ушинський, Ф. Фребель, С. Русова, та ін.). Сучасні проблеми розумового розвитку дошкільників. Основні завдання розумового виховання дошкільників: набуття елементарних знань про навколишнє середовище; формування умінь і навичок розумової діяльності; розвиток розумових здібностей, формування пізнавальних інтересів і допитливості. Зміст розумового виховання дошкільників. Засоби розумового виховання: ознайомлення з предметами і явищами навколишнього світу; спілкування з дорослими; різні види діяльності. Система сенсорного виховання.

Тема 11. Трудове виховання дітей дошкільного віку. Види та форми організації трудової діяльності дітей

Поняття трудового виховання. Розвиток теорії трудового виховання (Ж. Ж. Руссо, Й. Г. Песталоцці, К. Ушинський, С. Русова, та ін.). Сучасні проблеми трудового виховання дошкільників. Завдання трудового виховання: виховання інтересу до праці дорослих, бережливого ставлення до їх результатів, поваги до людини-трудівника; формування навичок трудової діяльності; виховання особистості дитини у процесі її трудової діяльності. Особливості трудової діяльності дошкільників. Ознайомлення дітей з працею дорослих. Види праці дітей: самообслуговування, праця в природі, господарсько-побутова праця, ручна праця. Форми організації трудової діяльності дошкільників: трудові доручення, чергування, спільна трудова діяльність.

Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку. Моральне виховання дітей у процесі гри, трудової діяльності та навчання

Поняття моралі, морального розвитку і морального виховання. Рівні морального розвитку: уявлення про моральні норми; моральні почуття і мотиви поведінки; звички моральної поведінки; основи соціальної компетентності. Розвиток теорії морального виховання (Я. А. Коменський, Й. Г. Песталоцці, А. Макаренко, В. Сухомлинський та ін.). Сучасні проблеми морального розвитку дошкільників. Завдання морального виховання: формування моральної свідомості; розвиток навичок моральної поведінки; виховання моральних почуттів. Закономірності процесу морального виховання. Моральне виховання в процесі спілкування з дорослими. Етапи розвитку спілкування дитини з дорослими. Форми спілкування дитини з дорослими. Моральне виховання у грі. Моральне виховання у трудовій діяльності. Моральне виховання в процесі навчання. Методи морального виховання: методи формування моральної поведінки; методи формування моральної свідомості; методи стимулювання моральних почуттів і мотивів поведінки.

Тема 13. Виховання вольової поведінки, основ гуманізму та патріотизму

Виховання вольової поведінки. Прояви негативної поведінки: прагнення робити вольової поведінки. Вередування та впертість. Виховання основ гуманізму. Виховання патріотизму. Основні напрями патріотичного виховання.

Тема 14. Естетичне виховання дітей дошкільного віку. Завдання, зміст, засоби та методи естетичного виховання

Поняття етики, естетичного розвитку та естетичного виховання. Особливості розвитку естетичних сприймань у дітей різного дошкільного

віку. Розвиток теорії естетичного виховання (Арістотель, Конфуцій, Я. А. Коменський, С. Русова, Н. Сакуліна та ін.). Сучасні проблеми естетичного виховання дошкільників. Завдання естетичного виховання дошкільників: формування естетичного ставлення до дійсності, естетичних уявлень і суджень; освоєння дітьми естетичної діяльності; розвиток загальних і спеціальних художньо-творчих здібностей. Зміст естетичного виховання дошкільників. Засоби естетичного виховання: естетика побуту, твори мистецтва, природа, спеціальне навчання, самостійна художня діяльність, свята.

Тема 15. Свята та розваги в ЗДО

Роль свят та розваг у розвитку та вихованні дошкільнят. Значення свята, розваги як засобів естетичного виховання. Характеристика основних видів свят та розваг для дітей дошкільного віку. Основні етапи роботи підготовки до свята. Вимоги до організації та проведення свят.

Змістовий модуль 4. Виховання дітей у грі

Тема 16. Теорія гри. Виховна та освітня цінність іграшки

Походження гри. Наукові теорії та сучасні дослідження гри. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини. Загальні та специфічні ознаки гри. Класифікація дитячих ігор (К. Гросу, Ж. Піаже, К. Гарвей, С. Новосьолова).

Виховна та освітня цінність іграшки. Історія іграшки (іграшки Давнього Єгипту, Китаю, Греції та Риму). Українська народна іграшка. Види іграшок (А. Макаренко. С. Фльоріна). Вимоги до іграшок.

Тема 17. Виховне та розвивальне значення творчих ігор. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей

Поняття творчої гри. Особливості творчих ігор. Рівні взаємодії дітей у творчих іграх за О. Усовою. Передумови розвитку сюжетно-рольової гри в ранньому віці. Режисерські ігри (індивідуальні та спільні). Сюжетно-рольові ігри. Структура сюжетно-рольової гри (Д. Ельконін). Театралізовані ігри (драматизація, гра на тему літературного твору). Будівельно-конструкційні ігри.

Вміння, необхідні вихователю для успішного керівництва іграми дітей. Особливості педагогічного керівництва ігровою діяльністю дітей. Методи та прийоми керівництва іграми дітей.

Тема 18. Дидактичні ігри та їх особливості

Особливості дидактичних ігор. Види дидактичних ігор. Структура дидактичної гри: дидактичні та ігрові завдання, правила гри, ігрові дії, результат гри. Види дидактичних ігор: ігри з предметами, настільно-друковані ігри, словесні ігри. Педагогічне керівництво дидактичними іграми.

Змістовий модуль 5. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи

Тема 19. Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти.

Планування педагогічного процесу. Організація інклюзивного виховання дітей з ООП

Поняття педагогічного процесу. Функції педагогічного процесу (навчальна, розвивальна, виховна). Закономірності педагогічного процесу. Основні компоненти структури педагогічного процесу. Вимоги до

педагогічного процесу закладу дошкільної освіти. Розвивальне середовище як складова педагогічного процесу. Складові предметного розвивального середовища. Організація інклюзивного виховання дітей з особливими освітніми потребами (ООП) у групах закладу дошкільної освіти: поняття інклюзії та рівні підтримки; порядок утворення інклюзивної групи; команда психолого-педагогічного супроводу; індивідуальна програма розвитку; інклюзивне середовище, методи й форми роботи. Сутність, мета та необхідність планування педагогічного процесу. Види планування педагогічного процесу у закладі дошкільної освіти. Принципи планування. Особливості планування педагогічного процесу у різновікових групах. Критерії комплектування різновікових груп.

Тема 20. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи.

Наступність та готовність дітей до шкільного навчання

Поняття сім'ї та її роль у вихованні, розвитку і становленні особистості. Особливості сімейного виховання дошкільників. Умови реалізації виховного потенціалу сім'ї. Труднощі сімейного виховання. Основні типи сімейного виховання. Форми роботи закладу дошкільної освіти із сім'єю.

Поняття та сутність наступності у роботі закладу дошкільної освіти і школи. Перспективність навчання і виховання. Реалізація наступності, перспективності та спадкоємності у системі безперервного навчання. Сутність Готовності до навчання у школі. Основні компоненти загальної (психологічної) готовності до школи (мотиваційна, емоційно-вольова, розумова, психологічна). Адаптація до шкільного навчання.

Родина дитини з особливими освітніми потребами: партнерство із закладом дошкільної освіти, участь батьків у розробленні та реалізації індивідуальної програми розвитку. Підготовка дитини з ООП до переходу в школу, наступність індивідуальної програми розвитку.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекц .	сем .	практ .	лаб .	с.р./підгот. та проходж. екзамену
Змістовий модуль 1. Загально-дидактичні основи дошкільної педагогіки						
Тема 1. Предмет дошкільної педагогіки як науки. Методи дошкільної педагогіки	7	2	2			3
Тема 2.Виховання і розвиток дитини у період дошкільного дитинства	8	2	2			4
Тема 3.Система дошкільної освіти в Україні	7	2	2			3
Тема 4.Вихователь закладу дошкільної освіти. Програми виховання і навчання в закладах дошкільної освіти	8	2	2			4
Тема 5.Навчання дітей дошкільного віку. Методи і форми організації навчання	7	2	2			3
Разом за змістовим модулем	37	10	10			17
Змістовий модуль 2. Педагогіка раннього віку						
Тема 6.Особливості розвитку дітей раннього віку	6	2	-			4
Тема 7. Організація життєдіяльності дітей 1-го, 2-го, 3-го року життя. Організація життєдіяльності дітей 3-го року життя	7	2	2			3
Разом за змістовим модулем	13	4	2			7
Змістовий модуль 3. Зміст, форми і методи виховання дітей дошкільного віку						
Тема 8.Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку	6	2	-			4
Тема 9.Фізичне виховання дітей дошкільного віку. Завдання та засоби фізичного виховання	7	2	2			3
Тема 10.Розумове виховання	8	2	2			4

дітей дошкільного віку. Завдання, зміст та засоби розумового виховання						
Тема 11.Трудове виховання дітей дошкільного віку. Види та форми організації трудової діяльності дітей	7	2	2			3
Тема 12. Моральне виховання дітей дошкільного віку. Моральне виховання дітей у процесі гри, трудової діяльності та навчання	8	2	2			4
Тема 13. Виховання вольової поведінки, основ гуманізму та патріотизму	5	2	-			3
Тема 14. Естетичне виховання дітей дошкільного віку. : Завдання, зміст, засоби та методи естетичного виховання	8	2	2			4
Тема 15. Свята та розваги в ЗДО	7	2	2			3
Разом за змістовим модулем	56	16	12			28
Змістовий модуль 4. Виховання дітей у грі						
Тема 16.Теорія гри. Виховна та освітня цінність іграшки	8	2	2			4
Тема 17. Виховне та розвивальне значення творчих ігор. Роль вихователя у розвитку ігрової діяльності дітей	7	2	2			3
Тема 18. Дидактичні ігри та їх особливості	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем	23	6	6			11
Змістовий модуль 5. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи						
Тема 19. .Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти. Планування педагогічного процесу. Організація інклюзивного виховання дітей з ООП	11	4	4			3
Тема 20. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи. Наступність та готовність дітей до шкільного навчання	10	2	4			4

Підготовка та проходження екзамену:	30					30
Разом за змістовим модулем	51	6	8			37
Разом годин за навчальним планом:	180	42	38			100

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет дошкільної педагогіки	2
2.	Закономірності та фактори розвитку особистості	2
3.	Поняття про систему освіти: структура, принципи, побудова	2
4.	Аналіз структури і змісту програм виховання в дитячому садку	2
5.	Організація самостійної діяльності дітей третього року життя	2
6.	Теоретичні засади фізичного виховання дітей дошкільного віку	2
7.	Теоретичні аспекти розумового виховання дошкільників	2
8.	Форми і методи навчання дітей дошкільного віку	2
9.	Діагностика морального розвитку дітей	2
10.	Аналіз вимог з трудового виховання у різновікових групах	2
11.	Розвиток естетичних сприймань і почуттів у дошкільному віці	2
12.	Методика складання сценаріїв розваг і свят в дошкільному навчальному закладі	2
13.	Ігрова діяльність в дошкільному віці, роль іграшки у ній	2
14.	Проведення сюжетно-рольових ігор, будівельно-конструктивних і театралізованих ігор, виготовлення атрибутів до них	2
15.	Проведення дидактичних і рухливих ігор	2
16.	Особливості організації життя дітей в різних вікових групах закладу дошкільної освіти.	2
17.	Організація інклюзивного виховання дітей з ООП у групах закладу дошкільної освіти.	2
18.	Особливості й умови сімейного виховання	2
19.	Наступність у роботі закладу дошкільної освіти	2
Разом:		38

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Видатні педагоги про значення праці вихователя	3
2.	Підготовка педагогічних кадрів з дошкільної освіти	4
3.	Наукові дослідження з питань розвитку і виховання дітей раннього віку	3
4.	Роль батьків у вихованні малюків	4
5.	Сенсорний розвиток дітей другого року життя	3
6.	Основи теорії і практики фізичного виховання	4
7.	Порівняльний аналіз змісту культурно-гігієнічних навичок у дітей дошкільного віку за програмою ЗДО	3
8.	Основи теорії розумового виховання і навчання дітей	4
9.	Базовий компонент дошкільної освіти України про основні основні напрямки освітньо-виховної роботи з дітьми	3
10.	Видатні педагоги про моральне виховання дітей	4
11.	Національні традиції трудового виховання. Опрацювати статті К.Д. Ушинського, С. Ф. Русової, В. О. Сухомлинського по темі: «Трудове виховання»	3
12.	Розвиток теорії естетичного виховання	4
13.	Комплексне використання засобів естетичного виховання у дошкільних навчальних закладах	3
14.	Сучасні підходи до організації свят	4
15.	Аналіз теорії гри. Теорія походження гри	3
16.	Виникнення іграшок. Теорія гри. Складання анотацій до статей по темі «Гра»	4
17.	Сюжетно-рольова гра у розвитку творчих здібностей	3
18.	Методика керівництва театральними іграми	4
19.	Керівництво рухливими іграми в дошкільному закладі	3
20.	Скласти бібліографію статей по темі: «Наступність між дошкільним навчальним закладом і школою»	4
	Підготовка та проходження екзамену	30
Разом:		70/30

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на семінарських (практичних) заняттях

2 бали (незадовільно) – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями.

3 бали (задовільно) – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими

неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали (добре) – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів (відмінно) – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація, лекція-візуалізація), практичні заняття, бесіда, розповідь, практичні та дослідні роботи, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, брейнсторм, метод проєктів тощо.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху у навчанні.

9. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль: екзамен у 1-му семестрі; захист курсової роботи у 4-му семестрі.

Як результати навчання за освітнім компонентом може бути визнана участь здобувачів фахової передвищої освіти у програмах формальної та/або неформальної освіти (курси підвищення кваліфікації, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) за умови документального підтвердження (сертифікати, свідоцтва, програми курсів), встановлення відповідності набутих компетентностей програмним результатам навчання за освітнім компонентом та згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Фаховому коледжі.

Результати формального та/або інформального навчання підтверджуються сертифікатом.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері дошкільного виховання дітей передшкільного віку. Уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, успішно розв'язує проблеми особистісного розвитку дошкільнят. Демонструє готовність до ефективного здійснення виховної діяльності в закладах дошкільної освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі розв’язання творчих завдань з курсу, однак допускає термінологічні помилки, не завжди логічно використовує теоретичні знання. Вирізняється стандартністю педагогічного мислення. Потребує вдосконалення умінь та навичок, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни, розвитку рівня професійної мотивації.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який виявляє знання і розуміння основних аспектів проблеми виховання та навчання дітей дошкільного віку, проте вони недостатньо глибокі та осмислені. Інколи демонструє алогічність у відтворенні навчального матеріалу. Виявляє вміння частково аналізувати теоретичні аспекти проблем виховання і навчання дітей передшкільного віку, проте робить неточні висновки. Не вміє застосувати здобуті знання для вирішення педагогічних проблем, які виникають у процесі здійснення освітньої діяльності.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об’єкт вивчення навчальної дисципліни. Демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не здобув практичних умінь і навичок, необхідних для педагогічної діяльності в закладах загальної дошкільної освіти. Не вміє логічно мислити і висловлювати свою думку.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники, мультимедійні презентації за змістом тем.

12. Рекомендована література

Основна

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) : нова редакція : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33.

2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля». 3-тє вид., доопрац. і допов. Київ : Світич, 2021. 256 с.

3. Богуш А. М., Гавриш Н. В., Султанова Л. Ю. Освітні напрями Базового компонента дошкільної освіти: інноваційні технології реалізації. Київ : Видавничий дім «Слово», 2021. 288 с.

4. Васильєва С. А., Гавриш Н. В., Рагозіна В. В. Виховання дітей раннього віку в закладах дошкільної освіти різних типів : монографія / за наук. ред. Н. В. Гавриш. Кропивницький : ІМЕКС-ЛТД, 2021. 226 с.

5. Гавриш Н. В. Мовлення дитини. Впроваджуємо Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 3–11.

6. Гавриш Н. В., Васильєва С. А., Рагозіна В. В. Виховуємо і розвиваємо дитину раннього віку : навч.-метод. посіб. Кропивницький : Імекс-ЛДТ, 2021. 158 с.

7. Газіна І. О. Інноваційні технології в освітній діяльності закладів дошкільної освіти : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2021. 210 с.
8. Дитина : освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол. : Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 304 с.
9. Дмитренко А. Інноваційні технології дошкільної освіти : навч.-метод. посіб. Суми : Університетська книга, 2021. 80 с.
10. Дудник Н., Карпенко О., Свйонтик О. Сучасні технології дошкільного виховання : навч. посіб. Дрогобич : ДДПУ ім. Івана Франка, 2023. 300 с.
11. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад : навч.-метод. посіб. / кол. упоряд.: О. О. Патрикеева, Н. М. Дятленко, Н. З. Софій, Ю. М. Найда ; під заг. ред. В. І. Шинкаренка. Київ : ТОВ «Видавничий дім "Плеяди"», 2013. 100 с.
12. Існюк К. О. Упровадження цифрових технологій в освітній процес ЗДО. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 1 (208). С. 68–70.
13. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навч.-метод. посіб. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.
14. Кононко О. Л. Дошкільна освіта як чинник формування життєвої компетентності особистості : монографія. Київ : Слово, 2022. 320 с.
15. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник. Київ : Академвидав, 2018.
16. Про дошкільну освіту : Закон України від 06.06.2024 № 3788-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
17. Степанова Т., Курчатова А. Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2018. 236 с.
18. Хворова Г. М., Котлова Л. О. Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями розвитку : навч.-метод. посіб. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2023.

Допоміжна:

1. Альшевська Н. Нові форми здобуття дошкільної освіти. *Проблеми освіти*: збірник наукових праць. Спецвипуск. Вінниця-Київ, 2015. С. 5-10.
2. Андрусич Н. Гаджети в житті дитини: за і проти: дитина і комп'ютер. *Круглий стіл. Дошкільне виховання*. 2018. №5. С.2–8.
3. Анісімова Г., Нікулочкіна О. З. дошкільної ланки освіти в початкову: проблеми наступності: методичні рекомендації. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 76 с.
4. Анісімова Г. Заєркова Н. В., Трейтяк А. О. Інклюзивна освіта від А до Я : poradnik для педагогів і батьків. Київ, 2016. Нікулочкіна О.
5. Анісімова Г. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами : метод. посіб. / під заг. ред. Н. З. Софій. Київ : ТОВ «Видавничий дім "Плеяди"», 2015. 66 с.
6. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 № 530 (в редакції постанови КМУ від 26.08.2025 № 1036 зі змінами).

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>